

Faktorsatsen

Repetition av Polynomdivision

Ex) Dividera följande $\frac{x^3 - 3x^2 - 6x + 8}{x+2}$

Liggande stören

$$\begin{array}{r} x^2 - 5x + 4 \\ \hline 4x + 8 \quad | \quad x+2 \\ -(4x+8) \quad | \quad 4(x+2) = 4x+8 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} x^2 - 5x \\ \hline x^3 - 3x^2 - 6x + 8 \quad | \quad x+2 \\ -(x^2 + 2x^2) \quad | \quad x^2(x+2) = x^3 + 2x^2 \\ \hline -5x^2 - 6x + 8 \quad | \quad -5x(x+2) = -5x^2 - 10x \\ -(-5x^2 - 10x) \quad | \end{array}$$

Svari $\frac{x^3 - 3x^2 - 6x + 8}{x+2} = x^2 - 5x + 4$

Faktorsatsen

Om polynomet $P(x)$ är delbar med $(x-a)$, alltså om $(x-a)$ är en faktor till polynomet, kommer $x=a$ vara ett nollställe för funktionen $P(x)$. Dvs $P(a)=0$

Till exempel $x^3 + 3x^2 - 4x - 12 = (x+2)(x-2)(x+3)$ då har funktionen $f(x) = x^3 + 3x^2 - 4x - 12$ nollställena $x_1 = -2$, $x_2 = 2$, $x_3 = -3$. Vi kan ta reda på dessa nollställena med hjälp av Polynomdivision.

Ex) Undersök om polynomen har en faktor som är $(x-1)$

a) $x^3 + 4x^2 + x - 6$ b) $x^3 - 21x + 21$

om polynomen $P(x)$ ska ha en faktor som är $(x-1)$ då måste

$P(1) = 0$ a) $P(1) = 1 + 4 + 1 - 6 = 0$ b) $P(1) = 1 - 21 + 21 = 1$, $(x-1)$ är inte en faktor!

Tredjegrads

Ex) Faktorisera funktionen $f(x)$ om $f(1) = 0$, $f(-2) = 0$, $f(3) = 0$ samt $f(2) = 16$

$f(x) = k(x-1)(x+2)(x-3)$ $f(2) = k(2-1)(2+2)(2-3) = -4k = 16$

$f(x) = -4(x-1)(x+2)(x-3)$ $k = -4$

Ex) Bestäm talet a så att polynomet $x^3 - kx^2 + 2x - 4$ har faktorn $(x-2)$

$P(2) = 0$ $P(2) = 2^3 - k \cdot 2^2 + 2 \cdot 2 - 4 = 0$

$8 - 4k + 4 - 4 = 0$

$4k = 8$

$k = 2$